

Farmacotherapeutisch Bijblijven

Nieuwslijn

21 februari 2018

Robert Vander Stichele

mede namens de werkgroep klinische farmacologie

Heymans Instituut voor Farmacologie

Universiteit Gent

Voorwoord

Dit is een tradioneel en jaarlijks terugkerend onderdeel van de FTB cyclus sinds 2013.

Elk jaar in Februari geven we een overzicht van wat er in België in het afgelopen jaar (2017) op het vlak van EBM is gebeurd.

Dit jaar is speciaal :

- Het is de laatste keer dat ik het geef wegens emeritaat
- Er is in 2017 sterk ingegrepen door de overheid in het aanbod en de organisatie van de EBM productie

Overzicht

1. Ingreep van de overheid op het aanbod en de organisatie van EBM in 2017
2. Het overzicht van de EBM-Productie in 2017
3. Wat is de evidentie voor de werkzaamheid van onafhankelijke artsenbezoekers (academic detailing) op het vlak van het verbeteren van het voorschrijven ?

Ingreep van de overheid op
het aanbod en de organisatie van EBM
in 2017

De minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zet bij haar aantreden in 2014 EBM centraal in haar beleid.

Evidence-based medicine (EBM) kan de kwaliteit van onze gezondheidszorg nog verbeteren: EBM bundelt de best mogelijke wetenschappelijke bewijzen en helpt artsen zo bij hun keuze voor een behandeling. Dat is in het voordeel van de patiënt, die kan rekenen op de beste kwaliteit van zorg. En ook als maatschappij profiteren we hiervan, doordat de beschikbare middelen efficiënter worden ingezet.”

Maggie De Block, 26 maart 2015

CHRONOLOGIE

Juni 2016 : KCE krijgt de opdracht een studie te maken

Februari 2017 : Eerste bekendmaking van een Actieplan EBP

27 Juni 2017: pact met de farmaceutische industrie

Zomer 2017 : Begrotingconclaf beslist te besparen op onafhankelijke informatie

September 2017 : **Besparingsmaatregelen**

- Afschaffen onafhankelijke artsenbezoekers
- Formularium Rusthuizen naar BCFI
- 25% budget vermindering voor overig EBM-producenten

Oktober 2017 : lancering van het EBP plan

EBP PLAN

- Budget blijft 7 miljoen EUR per jaar
- Zes Fases elk met een organisatie als verantwoordelijke
 - Richlijnontwikkeling : Werkgroep Richtlijnen Eerste lijn
 - Validatie : Cebam
 - Disseminatie EBMPractice

Nog toe te wijzen : Prioritisering, implementatie, evaluatie

Nieuwe coordinatiestructuren

uit te tekenen en aan te duiden door KCE

Call voor projecten

Het overzicht van de EBM-Productie in 2017

OVERZICHT

Producten vanuit de overheid

- RIZIV consensusconferenties
- BAPCOC
- KCE (klinische richtlijnen)

Geneesmiddeleninformatie

- Farmaka
- BCFI

Richtlijn ontwikkeling en praktijkaanbevelingen

- Werkgroep Richtlijnontwikkeling Eerste Lijn
- EBMPRACTICE.NET (richtlijnplatform)
- Minerva

CEBAM

- Trainingsaanbod
- Digitale bibliotheek

EBM voor de patiënt

- Gezondheid en Wetenschap

Producten vanuit de overheid

RIZIV

Consensusvergaderingen van het RIZIV

<http://www.inami.fgov.be/nl/publicaties/Paginas/consensusvergaderingen-juryrapport.aspx>

Consensusvergaderingen van 2017

- Onderhoudsbehandeling van astma (11 mei 2017)
- Directe Orale Anticoagulantia (DOACs) en Vitamine K antagonistien (VKA). (30 nov 2017)

BAPCOOC

Belgian Antibiotic Policy Coordination Committee

- Een online training “Veilig minder Antibiotica. Ontdek hoe” met bijbehorende interactieve patiëntenbrochure
_____e-learning@gezondheid.belgie.be
- Vertaling van de Engelse Website “Antibiotic Guardian” NL/FR
Ziekenfondsen verwijzen hun leden hiernaar toe.
Reeds 60.000 mensen beloofden enkel ABs te gebruiken als het nodig is. <http://antibioticguardian.com/dutch/>
- Verder zetten van de sensibilisatiecampagne
Artsen en apothekers wordt gevraagd de affiche in de wachtzaal te onderteken

Klinische richtlijnen van het KCE in 2017

Slechts 1 in 2017 (en slechts 2 in 2016) : dus erg beperkt

Aanpak van pancreaskanker

- diagnose en staging
- neoadjuvante therapie
- Aanpak van kanker en recidief

<https://kce.fgov.be/nl/aanpak-van-pancreaskanker-capita-selecta>

Geneesmiddeleninformatie

Op het hoogtepunt van de succesvolle penetratie
bij de artsen

Brutaal afgeschaft

28 mensen ontslagen

Einde onafhankelijke artsenbezoekers

Overdracht formularium rusthuizen aan BCFI

Een blik op ons logo

In 2017 werd

- een nieuw Repertorium afgewerkt en verschenen de folia,
- werden de transparantiefiches bijgewerkt en gedigitaliseerd
- de website en de App onderhouden
- De groepering in voorschrift of stofnaam in de website en app meer prominent naar voor geschoven

Eind 2017 werd een begin gemaakt met de overname van de functies van Farmaka (formularium) én van een deel van het ontslagen personeelsbestand.

Een blik op ons logo

Richtlijnontwikkeling

EBM*Practice*Net

De snelste en meest betrouwbare weg
naar evidence-based richtlijnen

- 1000 Richtlijnen voor huisartsen (NL/FR) Duodecim
waaronder 60 Belgische richtlijnen
- 5000 Evidence Summaries
 - in connectie met de Digitale Bibliotheek CDLH
 - verweven met de informatie
op de andere Belgische EBM sites
- Een platform voor beslissingsondersteuning

<https://www.ebmpracticenet.be/>

Richtlijnenplatform EBMPpracticeNET 2016

- Herziening van de vertalingen NL/FR
- Context-adaptatie van 70 + ? Richtlijnen met contextadaptatie
- Publicatie van 5 herziene Belgische richtlijnen
- Verwerking van een grote update van Duodecim
- Verdere uitwerking van EBM richtlijnen en Evidence Summaries voor andere disciplines uit de eerste lijn
- Voorbereiding van de omvorming van de website tot een multidisciplinaire website voor :
 - huisartsen, verpleegkundigen, apothekers,
 - kinesisten, ergotherapeuten, apothekers, logopedisten.

EBMPracticeNet

Werkgroep Ontwikkeling Richtlijnen Eerste Lijn

- Het methodologisch handboek ‘Herziening van richtlijnen eerste lijn’ is volledig herwerkt.

Dit handboek ondersteunt de herziening door de verschillende partners van richtlijnen volgens EBMPRACTICENet formaat.

- 70 EBMPracticeNet richtlijnen in adaptatie aan de Belgische context.
- 13 Belgische richtlijnen in herziening volgens ADAPTE
(3 gevalideerd, 1 in validatie, 6 in uitwerking, 2 in opstart).
- 5 multidisciplinaire richtlijnen
2 gevalideerd (zorg voor dementie thuis, valpreventie bij ouderen thuis)
3 opgestart
- Uitbouw van een interne website en een interne expertisecel

Minerva

10 edities van de web site (NL/FR) in 2017, telkens met

- 1 editoriaal
- 5 lange duidingen
- 5 korte analyses
- 1 methodologische commentaren

De focus is op nieuwe informatie met grote impact op richtlijnen en praktisch handelen.

Daarom is er een sterkere binding en snellere koppeling met de richtlijnen op EBMPpracticeNet uitgebouwd.

De overgang van papier naar website lijkt verteed.

<http://www.minerva-ebm.be/Home/Contact>

CEBAM

Cebam

- is de officiële Belgische afdeling van de internationale Cochrane Collaboration geworden.
- heeft zijn traditioneel opleidingspakket rond systematische reviews en EBM blijven geven.
- heeft een aantal validaties van richtlijnen verricht
- nam deel aan de concertatie rond het EBP plan en is aangeduid als verantwoordelijke organisatie voor validatie

CDLH asbl

Cebam Digital Library for Health

L'information médicale pour la pratique clinique, d'un seul clic !

Cebam Digital Library of Health

Biedt een flinke verzameling tijdschriften en internationale EBM-informatie aan, ter ondersteuning van de praktiserende huisartsen en beleidsmakers

Ruggengraat voor de doorverwijzing
vanuit al de Belgische EBM - websites

Toegankelijk via E-Health en na korte opleiding (ook e-learning), abonnement 100 EUR/jaar, of deelname LOK-groep hierover.

EBM voor de patiënt

gezondheidenwetenschap

Website voor patiënten

- Wekelijks
 - 4 à 5 reacties op overenthousiaste berichten in de pers over “wetenschappelijke doorbraken”.
 - Eén “onder de loep”, gebaseerd op de Cochrane Blog
- Reeds 719 van 1000 richtlijnen van EBMPracticeNet, herschreven naar patiënten toe ook beschikbaar voor artsen om uit te delen
<https://www.gezondheidenwetenschap.be/>
- Gemiddeld 5.000 bezoekers per dag in 1917 (en stijgend)

**Wat is de evidentie voor
de werkzaamheid van
onafhankelijke artsenbezoekers
(academic detailing)
op het vlak van
het verbeteren van het voorschrijven
?**

Waarom deze vraag stellen ?

Omdat dit de motivatie van de minister was om de onafhankelijke artsenbezoekers af te schaffen.

Ze zijn niet zeer effectief en er zijn meer werkzame interventies.

'In deze tijd van digitalisering kunnen de tijd en de capaciteiten van hoogopgeleide mensen beter worden gebruikt dan te zitten wachten in een wachtzaal en huisartsen individueel te bezoeken.

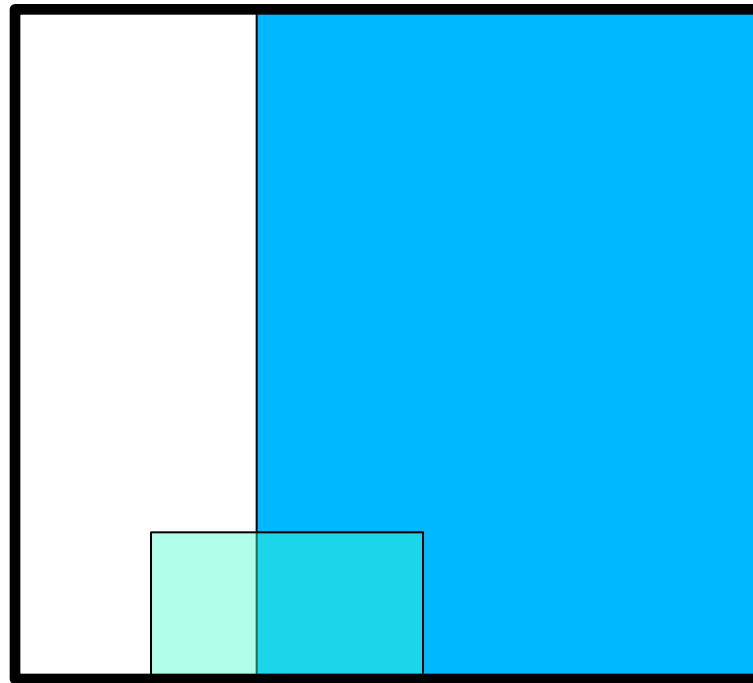
Digitaal doeltreffend is bijvoorbeeld **een pop-up bij het elektronisch voorschrijven** die vraagt of dit wel de beste behandeling voor deze specifieke patiënt is. Daarbij kunnen ook alternatieven worden gesuggereerd waaraan de arts misschien niet gedacht heeft.'

PICO

- P** Physicians in general practice, in the early stage of structured record keeping and digitalisation
- I** Academic Detailing (educational outreach visits)
- C** Pop up during electronic prescribing for optimal drug choice
- O** Better prescribing, cost-effectiveness

Achtergrondblootstelling

9.000 Active huisartsen in België

Drie kwart was blootgesteld aan onafhankelijke artsenbezoekers. Minder dan 10 % doet aan hoogstaande registratie én beschikt over een goed werkende beslissingsondersteuning (als popup)

Clinical Practice Guideline Implementation Strategies: A Summary of Systematic Reviews

American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Clinical Practice Guidelines.
Circulation, 2017

Audit and feedback and **educational outreach visits** were generally effective in **improving both process of care** (15 of 21 reviews and 12 of 13 reviews, respectively) and **clinical outcomes** (7 of 12 reviews and 3 of 5 reviews, respectively).

Educational outreach visits (2 of 2 reviews), reminders (3 of 4 reviews), and provider incentives (1 of 1 **review**) were generally effective for **cost reduction**.

Educational outreach visits (1 of 1 **review**) and provider incentives (1 of 1 **review**) were also generally effective for **cost-effectiveness outcomes**.

Overzicht van andere reviews over dit onderwerp.

Fischer MA. Academic Detailing in Diabetes: Using Outreach Education to Improve the Quality of Care. *Curr Diab Rep*. 2016 Oct;16(10):98.

Wilsdon TD, Hendrix I, Thynne TR, Mangoni AA. Effectiveness of Interventions to Deprescribe Inappropriate Proton Pump Inhibitors in Older Adults. *Drugs Aging*. 2017 Apr;34(4):265-287. doi: 10.1007/s40266-017-0442-1. Review.

Jeffery RA, To MJ, Hayduk-Costa G, Cameron A, Taylor C, Van Zoost C, Hayden JA. Interventions to improve adherence to cardiovascular disease guidelines: a systematic review. *BMC Fam Pract*. 2015 Oct 22;16:147. doi: 10.1186/s12875-015-0341-7. Review.

Mostofian F, Ruban C, Simunovic N, Bhandari M. Changing physician behavior: what works? *Am J Manag Care*. 2015 Jan;21(1):75-84. Review.

Chhina HK, Bhole VM, Goldsmith C, Hall W, Kaczorowski J, Lacaille D. Effectiveness of academic detailing to optimize medication prescribing behaviour of family physicians. *J Pharm Pharm Sci*. 2013;16(4):511-29. Review.

O'Brien MA, Rogers S, Jamtvedt G, Oxman AD, Odgaard-Jensen J, Kristoffersen DT, Forsetlund L, Bainbridge D, Freemantle N, Davis DA, Haynes RB, Harvey EL. Educational outreach visits: effects on professional practice and health care outcomes. *Cochrane Database Syst Rev*. 2007 Oct 17;(4):CD000409. Review..

Publicaties aangehaald door de voorstanders van de afschaffing van onafhankelijke artsenbezoekers

Jeffery RA, To MJ, Hayduk-Costa G, Cameron A, Taylor C, Van Zoost C, Hayden JA. Interventions to improve adherence to cardiovascular disease guidelines: a systematic review. BMC Fam Pract. 2015 Oct 22;16:147. doi: 10.1186/s12875-015-0341-7. Review.

KCE Rapport 125A van 2010

Borgermans L, Dubois C, Rieppi S, Vanhaeren S, Geukens N, Fallon C, Claisse F, Massart C, Brunet S, Kohn L, Piérart J, Paulus D.
Invloed van onafhankelijke artsenbezoekers op de praktijk van artsen in de eerste lijn.

Health Services Research (HSR). Brussel: Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE). 2010. KCE Reports 125A. D/2010/10.273/14

Twee nieuwe publicaties over academic detailing in België.

A cluster randomized controlled trial with 4.334 GPs

Bruyndonckx et al., 2018, BMC Implementation Science

The Academic Detailing Service provided by Farmaka was effective in improving the proportion of recommended NSAIDs prescribed by GPs. An impact on overall prescription rates of analgesics and NSAIDs was not detected

A qualitative study of GPs and academic detailers

Anthierrens et al., 2017, BMC Health Services Research

GPs view AD visits as a credible and interesting way of CME that enhances their knowledge and increases reflection on their prescribing behavior.

Evidentie voor “pop-ups bij elektronisch voorschrijven

Die evidentie is vrijwel onbestaande, zeker als het gaat om popup systemen die de juistheid van de geneesmiddelenkeuze beoordelen en alternatieven voorstellen.

De systemen zelf zijn nog nauwelijks ontwikkeld.

Weinig huisartsen gebruiken hun medisch dossier op een dusdanig manier dat deze systemen correct werken.

Besluit

1. Het best werkende onderdeel van de implementatiestrategieën voor EBM is brutaal afgeschaft, op basis van argumentatie die alles behalve evidence-based was. De andere EBM producenten werd ook een drastische besparing opgelegd (-25%).

2. Het is nodig om bijkomende elektronische alternatieven te ontwikkelen, maar of die goed zullen werken, valt nog te bezien.

3. Er is een reorganisatie nodig, maar of de huidige voorstellen goed zullen werken, valt nog te bezien.

4. Die reorganisatie vraagt zoveel energie, dat de uitwerking van een goed doordacht systeem voor elektronische beslissingsondersteuning rond keuze van geneesmiddelen en veiligheid van voorschrijven nog niet voor morgen is.